

KIOSZTOTTÁK AZ ARTISJUS-DÍJAKAT

Eötvös Péter, Likó Marcell és a Dalfutár a díjazottak között

Budapest, 2017. március 28. – Erősödött a jazz szerepe, kiemelték a zenei edukációt és a nemzetközi karriert – ezek az Artisjus-díjátadó fő tanulságai. Az Év Komolyzenei Műve Eötvös Péter *Oratorium Balbulum* c. munkája lett. Posztumusz Szövegírói Életműdíjjal ismerték el a néhány hónapja elhunyt Dévényi Ádám munkáját. A Dalszerző Életműdíjat Binder Károly kapta, az Év Könnyűzenei Produkciója a *Dalfutár*, az Év Könnyűzeneszerzője pedig László Attila lett. Az Év Könnyűzenei Szövegírója elismerést Likó Marcell kapta, a könnyűzenei junior díjakat Karácson Tamásnak (Fluor), Kozma Katának és Várallyay Petrának, a komolyzenei junior díjat pedig Tornyai Péternek ítélte a szakmai bizottság.

	Díjazott	Méltató (laudáció)
Az Év Könnyűzenei Produkciója	<i>Dalfutár</i>	Szabó Áron „Vasaló”
Az Év Könnyűzeneszerzője	László Attila	Victor Máté
Az Év Könnyűzenei Szövegírója	Likó Marcell	Czutor Zoltán
Könnyűzeneszerzői Életműdíj	Binder Károly	Malek Miklós
Szövegírói Életműdíj (posztumusz)	Dévényi Ádám	Németh Alajos
Az Év Junior Könnyűzenei Alkotói	Karácson Tamás (Fluor); Kozma Kata; Várallyay Petra	Szagos Krisztián, Sebestyén Áron, Both Miklós
Az Év Komolyzenei Műve	Eötvös Péter: <i>Oratorium Balbulum</i>	Tihanyi László
Az Év Junior Komolyzenei Alkotója	Tornyai Péter	Hollós Máté
Az Év Magyarótaszerzője	Szirmai László	Nógrádi Tóth István

Az Artisjus 2001-ben alapította meg a zenei, illetve irodalmi szerzőket jutalmazó díját, amely az egyik legnagyobb presztízsű hazai kulturális elismerés. Célja, hogy az előadók mellett tevékenykedő szerzőkre irányítsa a figyelmet, őket ünnepelje. A díj odaítélését maga a zenész szakma végzi: a beérkező ajánlásokat az Artisjus vezetőségének tagjai összesítik és ők döntenek a díjazottak személyéről. Az Artisjus-díj folyamatában résztvevők: Czutor Zoltán, Malek Miklós, Szabó Áron, Victor Máté, Hollós Máté, Madarász Iván, Sugár Miklós, Tihanyi László.

Az idei évben a díjazottak között több jazzművészt találunk, és jelentősen erősödött a komolyabb műfajok szerepe: a könnyűzenei elismerések között is több olyan alkotó található, akik crossover vagy fúziós műfajokban dolgoznak. Több díj került a zenészek képzésében, az

újabb zenészgenerációk nevelésében is aktív művészekhez, illetve a zenealkotást a nagyközönség körében népszerűsítő produkcióhoz.

Az év könnyűzenei produkciója díjat a **Dalfutár** kapta. A Super TV2-n futott sorozat a népszerű tévés műfajok elemeit ötvözte némi edukációval, szórakoztató és magával ragadó módon mutatta be egy-egy dal megszületésének folyamatát. A produkció ötletgazdája és műsorvezetője Hajós András volt, aki úgy hozta össze a dalkészítés folyamatának szereplőit – a Zeneszerzőt, a Szövegíró, a Producert és az Énekest –, hogy azok csak a folyamat legvégén találkoztak. Szabó Áron „Vasaló” méltatásában így fogalmazott: „A Dalfutár mellett, hogy magas színvonalon tudott szórakoztató lenni, a szellemi érték létrehozásának bemutatásában is nagyon hasznos szerepet tölthet be, hiszen közel hozza a szerzőt, és a dalszerzést a nézőhöz, és az előadóról a hangsúly ezegyszer a dal létrehozóira helyeződik át.”

Az év könnyűzeneszerzőjének járó Artisjus-díjat **László Attila** kapta. 1987 óta tanít a jazztanszéken, jelenleg is a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem docense, az iskola big bandjének vezetője. 1992-ben alakította meg a László Attila Band-et, mely 15 éven keresztül működött és stílusa a contemporary jazzhez állt közel. Zeneszerzőként, hangszerelőként és zenészként több mint 22 éve folyamatosan együtt dolgozik Charlie-val lemezfelvételeken és koncerteken, és Cserháti Zsuzsa zenei visszatérését jelentő albumokon is meghatározó szerepet vállalt a '90-es években. Legújabbban a Gitár Trio nevű zenei formációban vesz részt, melyben Babos Gyulával és Tátrai Tiborral közösen saját szerzeményeket és a rock vagy fusion stílusokból ismertté vált számokat játszanak. 2016-ban jelent meg legújabb lemeze *Magic City* címmel.

Victor Máté méltatásában kiemelte: „A ma hazánkban működő big bandek, így persze a Budapest Jazz Orchestra muzsikusi is gyakorlatilag mind az ő növendékei. Kevés szerző van ma Magyarországon, aki annyira fölényesen kezelné és uralná a big band hangzást, mint László Attila.”

Az év könnyűzenei szövegírója **Likó Marcell**, aki a Veszprém megyei Várpalotáról származik. A lakótelep, ahol felnőtt, rengeteg dalszövegének adott ihletet. A zenélés és a Vad Fruttik mellett szenvedélye az irodalom: a Petőfi Rádióban könyvbemutató műsort vezetett, Veszprémben pedig egy antikváriumban is tevékenykedett – ide a mai napig visszajár szabadidejében dolgozni. A József Attila-díjas Géczi János a *Bunkerrajzoló* című kötetben Marcell történeteinek keresztül mutatja be egy reménytelenségben elmerülő fiatal fiú történetét. A művet tavaly állította színpadra a Pannon Várszínház. Szintén tavaly jelent meg *Énekelt és el nem énekelt dalok* címmel dalszöveg-gyűjteménye.

Méltatásában Czutor Zoltán így fogalmazott: „A Vad Fruttik dalszerzője igazolta, hogy a sok gyötrelmet, reményt, fájdalmat és kétséget bizony lehet úgy is zeneszámmá formálni, hogy az messze túlmutasson a köldöknézésen. Így vált a 21. századi magyar könnyűzene megkerülhetetlen nemzedéki himnuszaivá a *Nekem senkim sincsen*, a *Sárga Zsiguli*, a *Lehetek én is*, vagy az újabbak közül a *Hold*.”

A Könnyűzeneszerzői Életműdíjat **Binder Károly** zongoraművész, zeneszerző, tanszékvezető egyetemi tanár kapta. Nagyformátumú muzsikusként, aki tehetségét az új irányzatok, eltérő zenekultúrák, kompozíciós technikák és improvizatív rendszerek szintézisének szolgálatába állítja, nem megfélemlítve saját zenei gyökereiről. Számos hazai és nemzetközi szakmai elismerés birtokosa. Több mint 300 főleg kamara- és zongoraművet komponált, 43 film,

színház és hangjáték zenéjét szerezte. Eddig 67 hanglemeze, CD-je jelent meg, ennek többsége saját szerzői lemez. A fiatal zenészgenerációk nevelésében is nagy szerepet vállal: 1980 óta oktat, 2007-től a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem - Jazz Tanszakán tanszékvezető, egyetemi docens.

Méltatásában Malek Miklós hangsúlyozta: „Igazi újító. Művei a jazz, a népzene és a kortárszene határán mozgó muzsikák, szinte minden formációra, hangszerekre vagy vokális formában. Javarészükből mégis – kitüntetett hangszere – a zongora a főszereplő.”

A Szövegírói Életműdíjat a 2016 decemberében elhunyt **Dévényi Ádám** kapta. Meghatározó egyénisége volt a dal műfajának. Kezdetben versmegzenésítéseit (József Attila, Weöres Sándor, Müller Péter Sziámi), 14 évesen már saját szerzeményeit gitározta-énekelte. Benne volt a folk-rock mozgalom progresszív ágában, olyan zenekarokban játszott, mint a Vízöntő, a Tabula vagy a Vasmalom.

Legtöbbször a furcsa hangulatú, magas költői értékkel bíró Dévényi-dalokat a Rolls és a Bikini előadásában (*Adj helyet magad mellett, Izzik a tavaszi délután, Közeli helyeken*) ismerik. Számos budapesti és vidéki színházban dolgozott színházi zeneszerzőként – 1996 és 1998 között a Kaposvári Csiky Gergely Színház tagja volt –, és Szőke András-filmek zenéit is szerezte. Súlyos betegség után 60. életévében érte a halál.

Méltatásában Németh Alajos így fogalmazott: „Az egyik legnagyobb dalszerző és előadó volt. Szerzeményeiben költői minőségben szólt közlétről és egyéni sorsokról. A zajos, hangos sikernél biztos, hogy értékeesebb a halkabb, de örökké tartó dalok, művek megalkotása és előadása. Ádám ezt az utat járta. Míg körülötte jöttek-mentek a zajnokok, ő dalnokként csendben végigjárta a neki szánt utat és alkotott, dalolt...”

Az év komolyzenei műve díjat **Eötvös Péter** kapta *Oratorium Balbulum* című művéért. Zeneszerző, zenepedagógus, karmester, a 20-21. század zenéjének világszerte az egyik legismertebb tolmácsolója. Rendszeresen vezényeli Európa legnagyobb zenekarait, többek között a Berliini-, a Londoni-, és a Bécsi Filharmonikus Zenekart, a Royal Concertgebouw Zenekarát, és rendszeresen fellép a legnagyobb rádiózenekarok dirigenseként. Vendégkarmesterként meghívást kapott többek között a glyndebourne-i, bécsi, hamburgi és budapesti operaházaktól. Gyakori vendége Európa legnagyobb fesztiváljainak, így a Budapesti Tavaszi Fesztiválnak is. 1991-ben Magyarországon megalapította a Nemzetközi Eötvös Intézet Alapítványát, 2004-ben pedig az Eötvös Péter Kortárszenei Alapítványt, amelyek ösztöndíjjal, továbbképző kurzusokkal támogatják fiatal zeneszerzők és karmesterek pályakezdését. Ismert és elismert zeneszerző, a világ legkiválóbb zenekarai és operaházai rendelnek tőle új műveket. Zenekari műveit és operáit rendszeresen játsszák világszerte. Munkája elismeréseként számos nemzetközi díj tulajdonosa.

Méltatásában Tihanyi László a következőt fogalmazta meg: „Meggyőződésem, hogy Eötvös Péter az egyetlen zeneszerző, aki Esterházyval nem csak azonos minőséggel, de azonos módon is viszonyul a világhoz és a művészethez. Próza szöveg, vokális és hangszeres zene minden pillanatban erősítette egymást, növelte egymás erejét és érvényességét.”

Az év fiatal komolyzenei alkotója díjat **Tornyai Péter** kapta. A 29 éves szegedi származású művész hegedű és zeneszerzés szakon végzett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen, majd Rómában folytatott ösztöndíjas tanulmányokat. 2015-től a Zeneművészeti Egyetem Zeneszerzés Tanszékének óraadó tanára; 2015-ben egy évig Eötvös Péter mentoráltja volt. Kamarazeneszként (brácsásként és hegedűsként) a magyar és nemzetközi zenei élet aktív szereplője. A CentriFUGA Kortárszenei Műhely és a Hermina Galéria Hang-kép

alkotócsoportjának alapító tagja, az Anima Musicae Kamarazenekar kortárszenei műhelyének művészeti vezetője. Számos hazai és nemzetközi díj birtokosa. Művei az utóbbi években elhangoztak Magyarországon, Szlovákiában, Csehországban, Ausztriában (többek közt a bécsi Konzerthausban és Musikvereinban), Németországban, Olaszországban, Hollandiában, Lengyelországban, Finnországban, az Egyesült Államokban és Új-Zélandon.

Méltatója, Hollós Máté így fogalmazott: „Tornyai Péter még beérkezettként is sokáig lesz fiatal. Szüntelen újat keresése ígéri ezt. Nem olyan alkat, aki rá akar találni „az útra”, hogy azt kitaposva biztonságosan lépdeljen előre. Kísérletező alkotó.”

Az év magyarnótaszerzője **Szirmai László** lett. Ének-, zongora- és harmonika-művész, nótaszerző. Tevékenységét 1996-ban a Magyar Köztársaság Aranykeresztjével, 2008-ban pedig a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjével ismerte el a kormányzat. Saját szerzeményeinek albuma 2015-ben jelent meg, ezen 32 magyarnóta és 16 táncdal, szanzon szerepel.

A junior könnyűzenei alkotókat már korábban bemutatták: **Karácson Tamás (Fluor); Kozma Kata; Várallyay Petra**. Az elismerések átadása ezen az ünnepségen történt.

Az irodalmi díjazottak névsora már szintén nyilvános, az elismerések átvételére úgyszintén ezen az ünnepségen került sor. Az irodalmi nagydíjat **Nádasdy Ádám** kapta, a többi irodalmi díjazott: **Ladik Katalin, Ménes Attila, Dérczy Péter** és **György Péter**.

AZ ARTISJUSRÓL

Az Artisjus Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület a zeneszerzők, szövegírók, zeneműkiadók és irodalmi szerzők egyesülete. Az alkotók azzal bízták meg, hogy egyes szerzői jogait kezelje, s így jövedelemhez jussanak munkájuk után. Ezért jogdíjat szed azoktól, akik a műveket – egyebek között profitszerzési céllal - nyilvánosan felhasználják, és a beszedett díjat kifizeti az érintett szerzőknek. Az Artisjus küldetésének része, hogy minél egyszerűbbé tegye az alkotók és az alkotásokat használók viszonyát mindkét oldal megaláztatására; ezért közvetítő-szerepre törekszik a zenerajongók, könyvbarátok, illetve a szerzők és a jogalkotó között.

Az Artisjus jogelődjét 1907-ben alapították a magyar zeneszerzők, szövegírók és zeneműkiadók. Ma közvetlen megbízással mintegy tízezer magyar szerző jogait kezeli, ezen kívül a hasonló külföldi szervezetekkel kötött szerződése alapján több millió zenei és irodalmi szerző jogkezelését végzi a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál bejegyzett közös jogkezelő szervezetként.

www.artisjus.hu